

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanih, in sicer: vsak torek, četrtek in sobota, jutranje izdanje opoldne, večerno izdanje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilogi ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h, ali gl. 6-60
pol leta 6 „ 60 „ . . . 3-30
četrť leta 3 „ 40 „ . . . 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnštvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Ogledi in poslanice se računajo po petih vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru.

Naročnine in oglase je plačati loco Gorica.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnštvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnštvu.

„PRIMOREC“

izhaja neodvisno od „Soča“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz — Solski ulici in Jellersitz v Nunki ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

(Večerno izdanje.)

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. v. Meljavec) tiska in zal.

Naša bilanca.

Baš pretéklo leto 1901. nam je izčistilo politične račune tako, da naša napredna stranka kakor tudi klerikalna vesta natančno, pri čem da sta. Klerikalci so hoteli slepariti v svojih političnih računih, ali dogodki v deželni zboru, pod katerih vtisom stojimo, so jim prenesli v aktiva vtihotapljene položke med pasiva, kamor spadajo, v takem številu, da jim zija nasproti deficit, kateremu ne more slediti drugega nego bankerot. Računi so torej jasni na to in ono stran, in teh računov se nam ni treba bati. Delovanje naše stranke je odprta knjiga, v kateri so vse položke čiste, nič ni takega, kar bi bilo obsojati. Akoprav ni vseh našega delovanja še tak, kakoršen bi moral biti, moramo biti vendar z njim zadovoljni, zlasti, ker nam po zadnjih dogodkih sveti naproti zvezda bodočnosti, katera je naša in nikogar drugega.

Klerikalci so v mesecu decembru lanskega leta odigrali svojo vlogo, katera je končala z grozovitim škandalom, kakoršnega še nismo doživeli ne mi goriški Slovenci in menda Slovenci sploh ne, tako, da ostane mesec december 1. 1901. zapisan v naši politični zgodovini z najtemnejšimi črkami. Goriški klerikalci imajo to skrajno nečastno čast, da so pripravili Slovencem tak škandal, kateremu ni z lepa para na svetu. Naša dežela je dežela neverjetnosti, žal, da je postala dežela neverjetnosti tudi v naši politiki.

Dr. Gregorčič s svojo bando je oslepel, da ne vidi več barv poštenja, da bi jih razločil od nepoštenja in sleparstva, ves se je spremenil in spreminja se vedno opasneje od dneva do dneva, odkar stoji pod bandero klerikalne politike, ter uprizarja gonjo na gonjo po deželi, eno gršo od druge. Nobenega sredstva ga ni več sram — in tako je mož šel ter pripravil goriškimi Slovencem nečuvnen škandal, da so brenili jednega v tolminskih kmečkih

občinah izvoljenega deželnega poslanca iz deželnega zbora, ker radi svojega nepoštenja ne tiče na častno mesto ljudskih zastopnikov. Ali prav ta dogodek, ki je le naravna posledica onih grdih dogodkov za časa deželnozbornskih volitev, ter v poslednjem času do skrajnosti zavožena klerikalna politika — vse to in še kaj drugega je očistilo politične račune goriškimi Slovencem, da vidimo jasno pred seboj, kako stojijo »akcije« jedne ali druge stranke.

Ti izčiščeni računi morajo le dobro vplivati na naše ljudstvo. Podkrepiti morajo one, ki stoje na naši strani, ker vedo, da so pristaši stranke, ki je poštena, ki nastopa z jasnim licem nevtrajeno, ker se jej ni bati, da bi na merodajnih mestih kedo le zmigaval nad njenimi zastopniki, kaj šele da bi jih kedo zametaval. Naši somišljeniki imajo čisto vest in se lahko vesele novega leta, vedoč, da hodijo po pravi poti v političnem življenju, in da nima stranka, kateri pripadajo, nič takega na sebi, radi česar bi se morali sramovati. Ne tako klerikalci... Ali vsi tisti, možje med njimi, ki še kaj držijo na svojo čast, morajo dati sedaj slovo taki stranki, ki se je tako grozno blamirala ter povzročila naši deželi tak nečuvnen škandal. Oči se morajo odpreti zaslepljencom, in s studom se morajo obrniti od farovške politike, ki se je pokazala v vsej svoji grdi nagoti. Iz dogodkov zadnjih dni, iz računov klerikalne politike, mora sprevideti ves zaslepljeni, pod pritiskom iz farovža stoječi del našega naroda, da po taki poti ne sme hoditi dalje, ako si noče nadeti imena nepoštenjaka! Prosimo le rodoljube, da učijo in učijo neprestano na to stran, zlasti v tolminskem okraju.

Naši volilni možje na Tolminskem dihaajo danes prosto in s ponosnim čelom gledajo v svet, v svesti si, da nimajo ničesar opraviti z nepošteno klerikalno stranko, katera je bila vsilila poštemim gorjanom za poslanca sleparja. Volilnih mož klerikalne stranke na Tolminskem ne dolžimo toliko povzročena škandala,

ne dolžimo jih, ker vemo, da so bili zapeljani od nucev, v glavnem s tem, da se je zatrjevalo na svetih mestih, da gre za sveto vero, da je vera v nevarnosti, in za to da morajo voliti tako, kakor hočejo gospodje v farovžu. Kdor pozna našega kmeta, kako je veren in slepo zaupen duhovniku, v katerem gleda neko višje bitje nad seboj, ta se ne bo čudil, da so zapeljali naše poštene gorjane, katerim noče v glavo, kako bi bilo mogoče, da bi gosp. nunc v cerkvi lagal! Zapeljali so jih s pritiskom na najobčutnišo stran, trdè, da gre za vero, poslanci pa so le postranska stvar. Ali iz take postranske stvari se je izcimil velikanski škandal, katerega danes niti prav pojmiti ne moremo. — Toda razpisale se bodo nove volitve, in takrat bodo imeli zapeljani volilni možje v gorah priliko, poravnati, kar so grešili, ter izvoliti poslanca poštenjaka, katerega jim priporoči narodno-napredna stranka. Klerikalna stranka je umazana, je nečastna in sleparska, zato se ne sme družiti z njo nihče, kdor noče veljati sam za nič vrednega človeka. Zato velja, prav to točko gledè gorjanov v naših računih spraviti čim prej na čisto. Madež, kateri so jim naredili klerikalci, mora dol s poštemih lic našega prebivalstva v gorah...

Le pogledimo končno okoli po naši deželi, pa sprevidimo, da se jasni, zlasti po zadnjih škandaloznih klerikalnih pojavih. Jasni se, in ako računamo, pa dobimo rezultat, ki je prav dovoljen, dovoljen tako, da smemo gledati z mirno vestjo in mirnim očesom v bodočnost, prepričani, da se podirajo zadnji stebri klerikalne politike, ker dogodki zadnjih dni navdušijo naše somišljenike na novo delo za omiko, svobodo in napredek ter na boj izpod črne teme, za katero se skriva sleparstvo, pošteme pristaše njene pa spreobrne v naprednjake.

V zadnjih dneh minolega leta so naša aktiva neizmerno narasla, tako da moramo biti z letno bilanco zadovoljni, prav zadovoljni. — Somišljeniki, naprej!

II.

Leno se je vzdigovala jutranja megla s tihega Trubeža, a nad njo se je nevidno valilo poletno solnce. Na nasipu Perejaslavja je gledal vojaški stražnik, oprt na sulico, na delo tesarja, kateri je popravljaj leseni okrov trdnjave.

»To bruno ni za nikamor,« — je rekel tesarju: »v sredi je gnilo.«

»Tako je tudi z Rusijo, Petrovič,« — je odgovoril tesar, zabijaje z bétom sekuro v les, in sedel na sklad: — »Moskva, njeno srce, je pokvarjeno, a mi trpimo to. Ona kliče carje k sebi s Poljskega, a mi: hajdi v vojsko klat se zdaj za nje, zdaj proti njim! Poljaki se šopirijo v Moskvi; roparski Sappjea oblega Trojico, a kaj je še daleč od nje do nas? S krivico smo razsrdili Gospoda; naši časi so časi križev in težav; kdo vé, ali bodem še imel jutri svoje premoženje, svojo glavo? V hudih časih živimo, Petrovič; za carja Borisa ni bilo tako.«

»Kaj še ne hvališ! Naši vojaki niso mogli pod njim nikdar odriniti na plen. Sedaj je vse drugače; počakaj samo, da se približajo sem Litovci; mi jim že otresemo žepe!«

»Kake žepe imajo poljski reveži, ko nimajo kaj obleči!«

»Zato pa imajo mnogo ugrabljenega zlata. Tem potepihom treba zapisati na nos, da naj ne plenijo Božjih hramov, da naj ne trgajo okovov s svetih podob.«

s podnebja in švigali v njegovih zadnjih žarkih, zlivaje svoje blagolglasno petje z žuborenjem nebrojnih potokov, hitečih v jezero. Kakor se ulega po bitki prah in dim pod dežjem, zmivajočim kri z lica zemlje, tako so legale strasti v srcu Vladimirovem. Spomin bujne mladosti, dvorna častihlepnost, hrepenenje po boju in slavi, vse, vse se je umaknilo čuvsstvu — kesu podobnemu. Stopil je s konja, nagnil se k vodi, po kateri je čisto ploskal v svojih mladih letih, v kateri mu je migljala sedaj preteklost, kakor v prazničnem zrcalu, željno jo je pil — in mir s hladom vred se je vlival vanj kakor veletok! In vzdihnil je Vladimir ter delal:

»Ona ne trpi nič nečistega v svojem naročju in s srdom je vrže na breg. Naj me ohranjujejo tvoji bregovi pred preganjanjem mojih sovražnikov, pred burjo življenja in najbolj pred menoj samim, kakor je nekda reševala tvoja voda naše prednike pred jarostjo tatarov!

Poln nade je vprl Vladimir svoj pogled v stene Perejaslavlja. Tam ni bilo več njegovih roditeljev; a dober spomin je stražil ob njihovi mogili in presrčni »dobrodošel« je čakal njih naslednika na pragu prijateljev. Dolgo je še ležal na sveži travi, domišljija ga je božala pod krilom domačega neba in spanje je padlo kakor rosa na utrujene ude popotnika — spanje, kakoršnega že dolgo ni poznalo njegovo kipeče srcè.

IZDAJALEC.

Ruski spisal A. Marlinskij (A. A. Bestužev)
Poslovenji J. J. K—g—j.

I.

»O, domovina, sveta domovina! Katero srce na svetu ne zatrepče pri pogledu na-te, katero se ne raztaje pri pihljanju tvojega zraka?«

Tako je mislil Vladimir Sitckij, s togo in radostjo, oziraje se s konja na njive, travnike in hoste Perejaslavske, svedoke njegove mladosti, in z radovednim pogledom, kakor bi hotel skušati njegov spomin, iskal je in ugibal, katera so ona bivališča, kojih vrhovi so švigali izza gozda. Res, da sedaj se mu niso zdeli več veliki kakor prej; okolica ni bila več brezmejna, toda bila je še vedno krasna in prijazna, kakor nekda. Naposled je šel na jezero Pleščevo in stal tam z davno pozabljenimi in novimi čuvsstvi zamaknen v krasoto prirode.

Mirno, kakor njegove otroče sanje, je ležalo pred njim v smaragdih okvirih jezero, v katerem se je zrcalilo večerno nebo, snežno-bele stene bivališč, somračno mesto in z majskim zelenjem jedva obdana hosta. Zdelo se mu je, kakor da letajo čolniči ribičev po okroglijastem nebu, a utrujeni galebi so dremljali na razobešenih mrežah ali jedva zibaje se, na kristalni vodni površini. Spomladni škorpjanci so spremljali solnce

Klerikalizem in naprednjaštvo v „Edinosti“.

V št. 295. „Edinosti“ se je oglasil neki jako moder dopisnik, poln samo dobrih nasvetov in naukov. — Predno pa hoče kdo svetovati, mora sam nekaj vedeti. Kako pa pozna razmere na Goriškem, je dokazal nepoprečno s temi besedami:

»Dr. Gregorčič, ta „liberalec“ iz polupreteklega časa, se hoče obdržati na površju; Gabršček, vidè, da se ga prejšnji prijatelj hoče znebiti, uporablja vsa sredstva, da se maščuje in da ohrani svojo pozicijo. V tem obstojita v glavnem klerikalizem in naprednjaštvo na Goriškem, iz teh razlogov so navstali: nasprotstvo, idealna zveza s Pajerjem, terorizem, osebna gonja proti posamičnikom, razdor in sovraštvo med našim mirnim ljudstvom.«

Čudno, prečudno, da more kdo dandanašnji, ko so pojmi o našem boju na Goriškem že razbistreni, še tako pisati! Gregorčič se hoče obdržati na površju, in Gabršček, ker vidi, da se ga on hoče znebiti, vporablja vsa sredstva, da se maščuje. Tu pada pred vsem v oči razloček med „Gregorčič — obdržati“ in „Gabršček — maščevati“. Tudi logika je divna! Kaka sila je bila Gregorčiču 1. 1899., da se je hotel „obdržati“ ter v ta namen znebiti se Gabrščka, ki se zdaj za vse to — maščuje?! Ta dopisnik v „Ed.“ pač ne ve, ali bolje noče vedeti, ničesar o pričetku našega boja. Nič noče vedeti o premembi dr. Gregorčiča, o njega fuziji s politiko „Prim. Lista“, odkar imamo dr. Missijo v deželi; nič noče vedeti, da razkol je povzročil kardinal po dr. Gregorčiču, kateri je moral zapustiti stara pota ter se sprijazniti s strogo klerikalno politiko „Prim. L.“; ako ne, bi bil moral pustiti politično polje ter iti nazaj v semenišče! Gregorčič je tačas mislil, da ves preobrat v politiki goriških Slovencev se izvrši hitro, tako-le kar čez noč — samo dr. Tumo treba odstraniti. Takrat s početka sta neumorno obdelavala dr. Gregorčič in Coronini prav A. Gabrščka, naj pusti dr. Tumo — pa začne cveteti na Goriškem klerikalna politika, in nikdo se jej ne bo mogel vpreti;

»Tako blago, rojak, ne bode nikomur v korist.«

»Kdor živi le od danes do jutri, kaj se on briga za to, ali kmalu zrastejo rogovi mlademu mesecu? Meni je kar tesno sedeti doma, kakor zapečnik, dočim se koljejo celo menihi. Zelo zavidam svoje tovariše, kateri gredo z našim vojvodo Trojici na pomoč.«

»Kdo pa boče tukaj vojvoda?«

»Kdo drugi, nego starši knez Sitckij... Njemu je kakor pri rojstvu usojeno gospodovanje, — gleda ti, kakor orel!«

»Res je, rojak, res. S postavo, životnostjo, nastopom, z vsem se ti prikupi. Še jaz primem nehotè za čepico, ko ga srečam. Samo jedno zlo je: o njem se širi slaba govorica. Zakaj se je bratil s Poljaki? Zakaj ga ni bilo videti v vrstah Šujskega? Slabo, ako se ni hotel potegniti za pravično stvar, a še slabše, ako ga niso hoteli sprejeti.«

»Bratec, ne veruj vsaki govoric! Sedaj se je izneverila rusica in opraviljanje hujše od židovskega zlata.«

»Bodisi tudi tako. Toda vedè, kar se nas tiče, živi on tukaj zastoj tri leta! Kaj naj dela srčen človek v samotni, ko je Moskva oplenjena, a sveta Rusija v propadu radi samozvanih carjev in nepoklicanih prijateljev, ko izdajalstvo in ropanje hrumi iz kraja v kraj, ko sovražniki teptajo polja in požigajo mesta, oskrunjuje brate in njih ženske — na veke sramotè rusko ime?«

kar jez not bi bili strbnknili vanjo. Gregorčič ni računal napačno. Mislil si je, da ako pridobi Gabršček, je pridobljeno vse. Gabršček bo se nadalje slepo tlačil njemu, in ako se bo predrznil dr. Tuma, dvigniti se, bo pomagal ubijati njega, on, Gregorčič pa se bo lepo v zatisju topil v milosti kardinala. Tako si je mislil Gregorčič, ali tako ni prišlo, ker ni smelo priti. Gabršček je ostal mož in branil po krivici napadanega in preganjanega dr. Tuma. Odtod jeza in gonja Gregorčiča proti A. Gabrščeku, kajti izjavili so se prelepi načrti. Odslej ga je jel sovražiti prav tako, kakor dr. Tuma, in uničiti je hotel oba. Kako se je dalje boj razvijal, kako je bil žaljen na časti Gabršček in preganjan, to ve pač vsakdo, kdor ne živi med nami z glavo v mehu. Med tem se je Gregorčič popolnoma podvrzel volji kardinala, se zvezal sramotno s Pajerjem, „Gorica“ in „Prim. List“ pa sta uvedla dočela ono klerikalno politiko v deželo, kakor jo vidimo na Kranjskem. V vseh svojih podrobnostih pa je bil klerikalizem razvit ob zadnjih deželno-zbornih volitvah.... S kratka: odkar se je pomešal dr. Missia v našo politiko, sta nastala med nami klerikalizem in naprednjaštvo. Duhovščina hoče imeti nad našim ljudstvom prevlado v vsakem oziru, katera ima voditi vedno odločno vso našo politiko, ki ne sme priti v navskrižje ne z Lahi ne s sistemom. Slepci, saj vendar vidite, kak je dr. Gregorčič v deželnem zboru in v svojih listih na to stran!! — — —

Žalostno bi bilo, ako ne bi bila nastala na take nakane reakcija. Ako bi je ne bilo, bi bil to dokaz, da smo goriški Slovenci obupali ter se vrgli sovražnikom pod noge na milost in nemilost. — — —

Pa dosti! Kaj homo se pisali? Ljudij, ki trde, da obstoji klerikalizem in naprednjaštvo v glavnem v tem, da se hoče Gregorčič vzdržati na površju, Gabršček pa da se maščuje, takih ljudij ne prepričamo nikdar, v čem obstoji naš boj, ker v glavnem n o č e j o tega uvideti. Tisti dopisnik v „Edinosti“ spada med one redke ali sladke rodoljube, ki si z brkami na levo in desno hočejo delati ono zlato srednjo pot, po kateri se dandanašnji nikamor ne pride. Politika „pol tica pol miša“ je le smešna.

Še nekaj o našem mirnem ljudstvu! Dopisnik v „Ed.“ meni, da med našim ljudstvom ni ne duha ne sluha o naprednjaštvu (on pravi: liberalstvu) in klerikalstvu, marveč da vlada med njim le razdor in sovraštvo. Vidi se g. dopisniku, da se prav nič ne giblje med našim ljudstvom; drugače bi kaj takega ne pisal. Mi pa, ki živimo v vedni dotiki z ljudstvom, vemo prav dobro, kako po večini dobro pozna novo klerikalno politiko in razloček med njo in politiko narodno-napredne stranke. Seveda tega se ne more reči baš o vsakem goriskem Slovincu, pač pa o veliki večini našega ljudstva. V najboljši dokaz za to so nam naši dopisniki in sodniki, katerih imamo največ prav iz ljudstva.... O klerikalstvu, žal, je doslej še preveč sledu med našim ljudstvom. Le spomnite se na Skopo, Dornberg, Kozbano in pa na naj-novejši skandal izvolitve sleparja deželnim

»Morda nisi slišal, da se je čez ušesa zaljublil v Heleno Ivanovno, vojvodovo hčer?«

»Da, ali je pa on njej po misli? Knežji domači učitelj sodi, da gospod v takem nemiru ne boče praznovati svatbe, vendar pa, ako se sploh more govoriti ozaroki, tak morda s knezom Mihajlom, mlajšim bratom Sitekega. To ti je duša, lahko se reče, angeljska. Krasen, kakor jutranja zvezdica, od brata se pa odlikuje, kakor nebo od zemlje. Srce ima na jeziku, krotak je in uljuden z vsemi, zato ga pa tudi ljubijo vsi, od bojara do prostaka. V času nesreče ni sedel za pečjo, ampak se bil in prehalval kri za carja, in odkar je bil poklican sem, se ne prilizuje krasoticam, temveč premišljuje, kako bi branil naš rodni Perejaslavlj. Bog daj, da bi kneza Mihajla pustili pri nas kot zasednega vojvodo!«

Tako so sodili o dveh Sitekih mnogi pametni meščani; a dočim je vabil Mihajlo k sebi ljubezen z dobrodušnostjo, spoštovanje pa s svojimi zaslugami in odkritosrčnostjo, si je pridobil Vladimir nehoteče zanimanje. Priroda je zaznamovala njegove poteze in govorjenje z nenavadnim nečim. Po njegovem imenu niso vprašali dvakrat. Vladimirov pogled, zavit v nekako stvarnost, je izraževal hkratu smehljaj ljubezni, dobrodošlost sočutja in vprašanje radovednosti. On ni prevzemal, ampak kar prešinjal srce. On ni begal ljudij, a oddaljeval jih od sebe. Pri razjanju s krasoticami so sipale njegove

poslancem. To je klerikalstvo, pa še kako, kakó sramotno! — Take cvetke poganja klerikalna politika.

„Edinost“ sama pa bi morala biti najbolj na jasnem, odkar imamo v Gorici — kardinala Missijo. Ali ni prav „Ed.“ že velikokrat umestno in resnično pisala o mogotcu v nadškofjski palači? Ali ni žigosala sistem in vpliv tega mogočnega? Ali ga ni slikala za vzrok mnogega zla celo.... zunaj mej goriske nadškofije? Ako sama „Ed.“ torej na take načine označuje nesrečni vpliv dr. Missije celo čez meje njegovega pravega delokroga, — ali mar meni, da doma drži roke križem? Dr. Missija nima z duhovščino sosednjih škofij nobene take dotike, da bi se tresli pred njim, in vendar ga „Ed.“ označuje kot vir mnogega zla. Kaj naj rečemo pa mi goriški Slovenci, kjer ima dr. Missija vso duhovščino na uzdi pod terorizmom znane „obedientia canonica“, razdajanja služb itd.?! Ali mar meni dopisnik v „Ed.“, da dr. Missia v svoji nadškofjski spi, dočim nesrečno vpliva celo daleč čez njene meje?! — „Edinost“ sama je po svoji pisavi zadnjih časov v velikem nasprotju s tem svojim dopisnikom. Razumnikom dovolj!

DOPISI.

Brzjavke iz Vel. Žablj, koncem decembra 1901. — I. Hvala Bogu! Faro smo dobili na prošnjo sv. Krkoleta, klerikalnega patrona. — II. G. nunc moji za „naše“ sovražnike in grešnike v cerkvi. — III. Davek za malo semenišče se je bral na sv. Štefana dan, ker so ga pozabili na kvaternico pobirati, kakor pravijo. In zakaj to? Ker poskus na kvaternico zjutraj je bil menda strašno medel. — IV. Naš katoliški mežnar je v praznik sv. Štefana cepil drva. Sv. Krkolet, kje si, da ga ne vdariš s šibo svoje jeze! To so tudi cvetke na katoliški podlagi, ali ne?! Pfu! — V. Klerikalci vidijo te preklicane naprednjake, po njihovo „živali“, koje so hoteli v Kosovelovi krčmi s polenom namazati, a se jim ni posrečilo. Mar bi svoje malhe gledali; o očesno bruno, kje si ti?! — VI. Cerkveni „kor“ napravljen, a ni „lesen“, marveč je tudi oreh vmes. Zanj od 45 gl „pripekjalji“. — VII. Kedor hoče v Kasovlje za — „neč“, plača samo 2 gl. na katoliški podlagi. — VIII. Kapucini nas redkeje obiskujejo, kar ni deželnozborskih volitev. — IX. Klerikalci gredo sami v sé, ker jih zimske muhe „ščipajo“ zavoljo njih pobožnega jezička, in to vse na katoliški podlagi. — X. Strašno je deževalo, kar je dajalo našim svetim „perjatlam in perjatelcam“ priliko, nas obrekovali in psovati; ti presnet „sajnjen blek ti!“ — XI. Klerikalci so obirali naprednjake za praznike; naprednjaki pa govedino in teletino. — XII. Slišimo, da recept „Primorskega Lista“ in „Gorice“ ni škodoval našemu naprednemu kandidatu in g. grofu prav nič. Bog ju poživil! Sv. Krkolet, slabe so tvoje gnade.... — XIII. In zadnjič. Klerikalci so skoro vse advent peli po cestah in stezah: — ga rosite ali zemlja naj ga dá! Posledica temu je „velikanska“ nesreča, ki se je tako nekako dogodila. Potočič, ki teče

oči iskre kakor kremen, in se niso v nemale sáme. Celó vino je izgubljalo pri njem svojo moč: ne brezpotrebna besedica, ne zaupljivo laskanje se ni izdrijo iz nepremeljivih, Vladimirovih prs. Res, da se je razgredo časih tudi njegovo lice z žarom duševnega požara, a to niso bile človeške strasti; temu, ki jih je zapazil, so bile neznane, kakor podoba zaoblačnega bliška, od katerega se vidi svet, a ne sliši grom.

»Do vé, je-li ljubezen ali jeza v značiljala njegovo srce, ko je njega lice sedaj gorelo v krvi, sedaj se zopet mračilo, kakor damaščenjsko jeklo? Kdo vé, je-li ošabnost vzdigovala tako visoko njegove obrvi, je li preziranje dvigalo usta? Je-li visoka misel ali hudodelstvo mračila njegovo čelo? Časih je zablížal njegov pogled kakor ogenj, a se potuhnil hipoma tako, da je opazovalec dvomil, je li to res videl, ali se mu je le dozdevalo. — Njegovo življenje, njegove strasti, njegovi načrti so ostali nerešena uganka.

III.

Soparna noč je razprostrla svoja krila nad perejaslavskimi holmi; nebo se je pokrilo s hudournim oblakom; jezero miruje v svojih bregovih. Zdaj pa zdaj švigne svet zarnice brez gromenja in gasno v temni globočini vodá, razsvetljuječ v obzoru glave cerkva in mestne stolpe. Pri njega sinji bliščobi se vidi kopice oblakov, brez vetra pla-

skozí vas, je strašno narasel. Valovi so pljuskali na vse strani ter veliko škodo napravili, a to ni še vse; zahtevali so večje „žrtve“ in vsoda jim je bila mila. Ti „grozni“ valovi so pogoltnili, veste kaj? jedno „cibo“ ali „kakus“. Pomoč prišla prepozno. Ko so jo potegnili iz derečih valov, bila že „hin“, ah! jerum in sv. Krkolet, se ni li za razjokati?! Naprednjaki obzalujemo, da so imeli radi tega klerikalci „kisle“ praznike. Vzrok nesreče ni znan, le to vemo, da so cni vedno „rosili“ povsod. Po tem takem imajo tudi oni „cibo“ na vesti, ha, ha!

Ki-ni-farizej.

Iz Dornberga, na dan sv. Štefana. — Pravijo, da čudežev ni več, a glejte, na dan sv. Štefana smo v Dornbergu doživeli velik čudež. Naš Lovro grozni, ki je iz našega dobrega ljudstva napravil tolpo zagriženih klerikalcev, ki se v svoji nevednosti zaganjajo v vse, kar ne diši po plesnivih Lovretovih rožah, — cni grozni Lovro, ki je zasejal med nas divje sovraštvo, ki je rodilo uže toliko nekatoliških preprirov, pobojev in drugih neprijetnosti, — oni Lovro grozni, ki kaže pri vsaki priliki besno sovraštvo, hudobijo in pogansko maščevalnost, — torej oni grozni Lovro, čujte, čujte! danes se je spreobrnil, — pri pridigi je ubral tako sladko milo pesem o krščanski ljubezni, da je bilo joj! Nô, ali ni to pravi čudež? Priporočal je, da si moramo drug drugemu vse odpustiti, predno solnce zaide, in v izgled deval je samega sebe, rekoč, da tudi on ima sovražnike ali njegovo rahlo srce je vsem odpustilo. — Ljudje so se ob takih besedah iz Lovretovih ust spogledovali, se drezali in smejali, — kajti vedeli so, da bo danes „ofer“ in da Lovre špekulira na obilo udeležbo. Reči pa moram, da je bila udeležba kljub tako priljujočim besedam prav pičla. Poleg nekaj ženic, otrok in klerikalnih pevcev udeležil se ga je samo en neklerikalen gospod in par nezavednežev. Iz tega naj Lovro grozni vidi, da ga ne maramo. Priznati mu sicer moram, da prebivanje med sovražniki, katere si je sam ustvaril, je sila neprijetno, — a če to ni njemu in njegovi dragi Nezi ugodno, svetujem jima, da naj pobereta sila in kopita ter naj gresta kam drugam pametneje živet — k nam pa naj pride pošten božji namestnik, ki se v politiko ne bo mešal, in s takim bomo izhajali prav, — z Lovretom groznim pa nočemo več ne ljubezni, ne miru, kajti mož je pri nas prišel ob ves ugled. Posledice naj pripiše sam sebi, in basta!

Domače in razne novice.

Našim p. n. sodnikom. — Leto je okoli. Obilo dopisov, vesti in poročil je priobčila „Soča“ v preteklem letu, in ti dopisi, razne vesti in razna poročila so potekli iz peres naših sodnikov po deželi in v mestu. Zahvaljujemo jih najiskrenejše za njihov v slučajih nemali trud ter se jim priporočamo, da izvolijo uredništvo podpirati tudi v nastopnem letu pri nelahkem delu. Dobri dopisniki in poročevalci so stebri časopisa, kateri obilo pripomogajo k zanimivosti istega. Prosimo pa gg. dopisnike, da naj pišejo kar

vajočih. Vse je tiho in mrtvo, kakor da priroda tuguje pred nevihto.

Kdo pa je oni mladenič, kateri v burni polnoči ne išče prenočišča, temveč se ga ogiblje? Njegov pogled se obrača z razjarjenostjo proti Perejaslavlju, njegovo lice gori v jezi in zlobi. Pri hitri hoji se razpršujejo črni kodri popotnikovi, in dolgi samokresi v srebrni opravi, zatakneni za pas, zvenekatajo krog držaja pri meču. Zakaj pa on ne spi, ko se vse živo krepiča s pokojem? Ali ga vest peče radi prejšnjega hudodelstva, ali ga je nova skušnjava vzdignila z ležišča?... In že je, zapustivši pribrežno stezico, daleč v gostem borovju. Po navadnem sledu prekorka poljane — in globeže v gozd, a gozd je vedno bolj divji in gost. — Suhe igle hrustajo pod njegovimi nogami, usahnene vejice se zacepljajo v njegove lase, trohneči porobki mu zagrajujejo pot, a popotnik s srdom lomi in ruje kljubujoče veje, drzno skače čez rogata trupla borov, in vse se umika drznežu, tako da je že blizu prepovedanega holma.

Tukaj — tako se je glasila vražna pravljica — je ubila pred več nego sto leti strela čarovnika, ko je vzdigoval s peklenškovo pomočjo zagovorjen zaklad. Brez vere je živel, brez spokornosti poginil, brez molitve so ga pogrebili, a zemlja je z grozo sprejela v svoja nedra pogubljenega grešnika; od tačas so se začeli zbirati hudobni duhovi nad mogilo svojega ljubimca. Vsako polnoč, kakor pravijo drzni lovec,

mogoče kratko in jedrnat, seve, kjer je treba pisati podrobneje, da se dopis razširi, ne stavimo nikakih mej, marveč prepustamo to razsodnosti dopisnika. Dalje naj bodo dopisi stvarni in v polemiki dostojni. Vso nedostojnost prepustajmo klerikalcem. Borimo se vedno s čistim orožjem in z resnico, laž naj imajo klerikalci. Dopisi naj slonijo na resnici, tako, da ne more nikdo nič oporekati. — Kakor vidijo gg. dopisniki, vstrezamo njihovim željam kolikor mogoče hitro in prav. Radi bi vstregli sproti vsakemu dopisniku, ali to v največ slučajih ne gre, ker ni prostora. Pri nujnih daljših dopisih priporočamo gg. dopisnikom, da nam jih pošljejo vsaj prejšnji dan do popoldne, predno izide list; drugače nam je težko disponirati tako, da bi mogli takoj vstreci. Pri majhnih dopisih vstrezamo vedno sproti, ako so siljeni. Toliko v blagohotno ravnanje, da ne nastajajo vprašanja ali nevolja, zakaj da ni izšel dopis že v tej in tej številki.

Posebej pa še moramo omeniti, da je naših dopisnikov največ izmed ljudstva. Mladenci, mladi možje, in v slučajih prime i preprosti kmetič za pero ter napiše, kakor zna, dopis, kateri je po vsebini navadno jako dober — ti tvorijo v glavnem naše dopisnike. Bodi jim hvala za preteklost in vsodbuda za bodočnost! Le tako naprej, naša mladež po kmetih! Kadar boste vi govorili, se spremeni marsikaj v tej in oni občini.

Končno prosimo še enkrat vse naše sotrudnike in poročevalce, da nam ostanejo zvesti i odslej naprej.

V to svrhu jim voščil veselo novo leto uredništvo.

Povskemu in glasbenemu društvu je daroval na Silvestrovo g. Peter Birska 20 K, katere je „šparal“, ko je prodajal jabolka na Laskem. Neimenovani je daroval 1 krono. — Bog živi posnemovalce!

Silvestrovo v Gorici. — Slovenci v Gorici smo doživeli Silvestrov večer, kakor doslej še nikoli. Naše „Pevsko in glasbeno društvo“ je priredilo zabavo v salonu hotela „pri Jelenu“, s katero smo zaključili l. 1901. in priceli l. 1902. tako živahno in presrečno, da ta večer vsem udeležnikom ne pojde iz spomina. — Udeležba je bila ogromna. V velikem salonu so dobile v glavnem le dame sedež okoli gosto postavljenih miz, možki pa smo se morali zadovoljiti, da smo sploh mogli stati. Sodelujoča mladina se je gnetla v postranskem prostoru. — In kakó lepa slovenska družba! Kdor opazuje naše družabno življenje v mestu, mora s ponosom gledati na ta mogočni krog naše akademične in ostale mladine, na krasni venec naših dam, gospa, gospic, žen, deklet, kakoršen je bil zbran tudi ta večer v hotelu „pri Jelenu“. V „prostorni“ čitalniški dvorani bi se nam ne godilo s prostorom nič bolje, kajti šele velika Dreherjeva dvorana s postransko dvoranico bi nas mogla primerno sprejeti. Vidi se res, da neobhodno potrebujemo vsaj tako obsežnih prostorov kakoršni so pri Dreherju. V takem slučaju bi mogli vabljenje raztegniti in prišlo bi še mnogo takih, ki danes vedó, da v gnječi ne bodo imeli vse one ugodnosti,

se sliši tu ploskanje perotnic, krohotanje in življenje. Sinji plameni letajo po zraku, grozne prikazni švigajo, čarovnik pa brodi okolo s krvavo glavo in vabi k sebi zabredlega popotnika. Pri tem šepetavem pripovedovanju na večernem počitku je zvalila drznežem groza hladne solze v oči; deklice so zatrepetavale pri najmanjšem zaškripanju oknice, pri nepričakovanom tresku trske, otroci so se pa s trepetanjem stiskali k materinim prsim. Že davno se je zarasla steza na mogilni holm in ne drvarjeva sekira, ne lovčev strel, ne pogled, ne veter niso prodrli v to goščavo, ograjeno s strahom. In že je dospel do poljane, ki senča holm; že je hotel stopiti na njo, kar zasliši zvonjenje, vabeče menihe k večernicam. Mrzel pot je stopil na čelo predrznežu: meden glas mu je vzbudil vest. Spomnil se je, kako radostno je bilo za-nj vabljenje k zgodnji maši v enakem polnočnem času... Vse prejšnje se je ponovilo v njem: brezskrbnost prejšnje nedolžnosti, vera očetov, topla vera mladosti, katero je sedaj pozabil. Tačas je bila njegova duša kakor golob — sedaj je postala črnejša kakor vrana... A le trenutno se blage misli v srcih, razgretih v nasilju in ošabnosti, vscrib se vedno pritožujočih čez usodo, katere so sami krivi, — zato je iznova silnejše zakipelo v njem maščevanje, nevošljivost, ljubosumnost.

(Dalje pride.)

kakoršna dela zabavo prijetno in presrečno, zato ne pridejo, da ni konfuzija še večja.

Program je bil jako bogat in mnogovrsten. Društvo je pokazalo, da ima v svoji sredi obilico tako izvrstnih sil, ki skrbé za duševni res umetniški užitek v toliki meri, da častno prenesejo i najstrožjo kritiko strokovnjakov. Tu ni več treba prizanesljivosti in oprostevanja z „dobro voljo“, ni treba one večne obzirnosti na rahločutnost dilefantov, ki se le žrtvujejo za dobro narodno stvar, še manj pa je treba ravnati kakor z votlim jajcem s pevovodjo ali kapelnikom, kakor smo morali delati, zadovoljiti se z vsem, kar se nam je ponudilo, ter hvaliti na polna usta vse ter iskati celo „superlative“ v nezasuženi in neopravičeni hvali, da... nismo podrli še tega, kar je bilo, — marveč tu je resna in očarujoča zmagovalka prava in dovršena umetnost.

Salonski orkester 14 članov (med njimi g. čna Drufovka na glasovirju in g. čna Kavčičeva na gosli, dva gospoda sta pa bila zadržana) je vodil g. E. Širca s prirojeno mu eleganco. Sviral je več prav krasnih novjših komadov, med temi krasen venec čeških narodnih popevk. Nastopil je tudi kvintet na lok z divnim pizzicato, pa tudi kvartet. Orkester je žel vedno burno pohvalo. Vsakdo je s ponosom zrl na tolik napredek v tem pogledu. Ni dolgo temu, ko smo morali čitati hudomušne zbadljivke o domačem orkestru; in eto... najboljši odgovor. Vstrajnost in delo premagata vse težave, vse ovire, tudi polena od domačih nasprotnikov. Odslej bodo morali priznati, da so grešili, in ako se res rodoljubi, veseliti se z nami vred tolikega napredka.

Kar se petja tiče, smo poslušali pet novih pesmij (po koncertu 1. decembra) in sicer tri možke zборе, jeden mešani zbor in Zajčev možki zbor „Večer na Savi“ s spremljevanjem salonskega orkestra. Dostaviti moramo, da je bila prireditev za orkester domače delo zadnjih pet dni. Od treh možkih zborov je posebno ugajala in nas vse navdušila Zegova polka „Mi smo mi!“ Veliki Zajčev zbor „Večer na Savi“, dasi obsežnejše delo globekega pomena, so morali ponoviti. Enako prekrasni Nedvedov „Nazaj v planinski raj“, kateri je pel mešani zbor s toliko dovršenostjo, da je poslušalcem trepetala od napetosti sleherna žilica. Pevovodja g. Stelč je zopet pokazal našemu občinstvu, da je mož na svojem mestu: takim pevcem takega pevovodjo!

Pravnik g. Fajgel je govoril o letu 1901. Rojen humorist je zbudil s svojimi dovtipi mnogo presrečnega smeha. — Opolnoči pa je pozdravil g. dr. H. Tuma navzoče občinstvo v daljšem govoru in voščil vsem: „Srečno in veselo novo leto!“ V dvorani je pričelo na to živahno tekmovanje v čestitanju; roka je segala v roko in donela so iskrena voščila, da bi novo leto prineslo obilo sreče in izpolnilo želje, ki se v starem niso hotele uresničiti zlasti marsikaterem nježnemu srcu, če tudi je vredno polne sreče in zadovoljnosti. — Poprej pa je bilo srečkanje na 32 dobitkov. Štiri gospice so razprodale 800 števil po 20 vin., vse, kolikor jih je bilo napravljenih. — Jever dobitek („Zbirka prijaznih spominov“) je dobil pravnik g. Fajgel, ki ga je pa daroval društvu; na saljivi dražbi je bil prodan za 20 kron. S tem je celo gmotni vspah tega večera prav dober. Dobitki so bili večinoma darovani.

Naša cvetoča mladež pa se je vrtela v živahnem plesu do 2^{1/2} popolnoči.

Tako smo pričeli novo leto 1902. Naj bi bilo res srečno in veselo vsem udeležnikom, njih rodbinam, in srečno v obče tudi v obče narodu našemu v tej deželi. — Presrečna hvala društvu za ta prekrasni večer! Pogumno naprej po tej poti!

Izbacjenje Klavžarja iz deželnega zbora so omogočili Lahi, kateri ga prav dobro poznajo, tako, kakor mi. Može se si šteli pod čast, da bi sedel v njihovi družbi slepar. Njihovo glasilo v Gorici se je bilo tudi že prej oglasilo ter je takisto pomenljivo povedalo, da bo Klavžar izbačen. „Gorica“ pa pravi, da je hujskanje v „Soci“ privedlo Lahe do tega, da so skupno s slovenskimi naprednjaki glasovali za neverifikacijo Klavžarja. Pač ni bilo treba tu nikakega „hujskanja“, ker, kakor rečeno, moč je poznat pri Lahih prav dobro. „Gorica“ hoče s tako pisavo nekaj odvračati od sebe, namreč zopetni pojav Gregorčič-Pajerjeve zveze, kateri na ljubo ni bila verificirana izvolitev dr. Treota. Da ni bilo Klavžarjevega škandala vmes, s katerim je dobil Gregorčič najhujšo moralno klofuto,

kdo ve, da bi ne bil dr. Treo brez ovir verificiran? Ali zveza Pajer-Gregorčič je zopet funkcijonirala, in Gregorčič je dobil za klofuto takoj laški „flajsterček“, da ga udarec manj boli. Pajer svojih ljudi ne zapusti!

Oglasil se je tudi ljubljanski „Slovenec“, ki govori o tej stvari slično, kakor „Gorica“. Šel pa je potem še korak naprej ter pravi, da liberalci bi v dež. zboru nič ne naskočili Klavžarja, ako bi kat.-narodni volilci molčali k izvolitvi dr. Treotovi. Preneumno! Klavžar bi ne bil potrjen, tudi če bi bila „Soča“ ves čas molčala. Saj Lahi poznajo dobro njegovo „delovanje“ v deželnem odboru; zato pa so vstali proti izvolitvi kakor en mož. Vsaka kombinacija gledé na potrjenje Klavžarja je smešna, ker stoji pribito, da v naši deželi v razsvitljenih glavah spoštovanje poštenja stoji še vedno na vrhuncu, le pri klerikalcih je padlo tako nizko, da nižje ni mogoče. Zato Klavžar ni mogel biti potrjen.

„Slovenec“ hoče „Soci“ trditve o defraudantstvu in sleparstvu Klavžarja spraviti na nič s tem, da pravi, da drž. pravdnistvo ni našlo povoda postopati proti Klavžarju. V tem oziru opozarjamo na govor dr. Tume v dež. zboru in pa na dejstvo, da smo mi na okrožni sodnji pri preiskovalnem sodniku v preiskavi radi tožbe Klavžarjeve proti „Soci“ že doprinesli dokaz resnice, kakor je bil tak dokaz podan javno v dež. zboru. Vrh tega ve cela dežela, kdo je Klavžar. Vse prikrivanje od strani klerikalcev je brezuspšno; kaže pa tisto lepo klerikalno moralo, zagovarjati sleparja.

Končno svetujemo posvečenim gospodom krog „Slovenca“, naj se uče rajši slovensko slovnico, mesto da se trudijo z zvi-tarsko pisavo, da bodo vedeli, da se ne pravi „dva izključenja“, ampak dve izključenji.

Na Placuti v Gorici imajo laskega župnika, ki ne zna slovenski, sedaj dobijo pa še laskega kaplana, ki tudi ne zna slovenski. In v fari je nad dobro polovico Slovencev. Doselej je bilo navadno tako, da sta bila na Placuti župnik in kaplan Slovencev, katera sta znala oba laški, ter tako vstrezala Luhom in Slovincem. Sedaj pa postaja drugače. Župnik je Lah in sedaj, ko odide kaplan Ličan v ordinarijat za tajnika ter za dvor-nega kaplana kardinala, pride, kakor se za-trjuje, na njegovo mesto Lah, in tako bosta kraljevala v veliki fari sv. Vida na Placuti dva Laha, ki ne znata slovenski. Gotovo je, da izgine iz cerkve na Placuti v takih okoliščinah vsa slovensčina, in več kot dobra polovica Slovencev v tej fari se bo morala posluževati tiste jezikovne zmesi, ki se imenuje goriski dialekt, ako bode hotela imeti kaj opravila s cerkvijo in župnijskim uradom. To se pripravljaja.

Kar nam torej magistrat in drugi laški faktorji v Gorici ne škodujejo že več kot preveč s potujčevanjem Slovencev, jim je priskočil sedaj še kardinal na pomoč. Lep dar za novo leto Slovincem v mestu! Za danes drugega ne rečemo.

Trgovska in obrtna zbornica v Gorici je imela zadnjo sejo v soboto. — Do novih volitev ne bo več seje. — Kakor smo že sporočili, je malo upanja na kake spremembe. Ko treba govoriti na pristojnih mestih... ni nikjer zastopnikov našega naroda. — Dr. Gregorčič ni imel časa ne razuma za to delo. Moral je voditi klerikalno vojsko proti naprednjakom.

Tudi Grča je braul! Klavžarja. — Oglasil se je katoliški duhovnik, sempaski župnik Grča, da je branil Klavžarja ter priporočal, naj ga potrdijo za poslanca. Rekel je tako nekako, da je priden mož, kateremu so dali lani remuneracijo. Da je pa nedolžen in vreden biti poslanec, sledi iz tega, ker so ga izvolili poslancem, češ, volilci so razsodili! O ti, grča grčasta! Volilci so razsodili? Politikujoči duhovniki v tolminskem okraju so slepili ljudi, da bodo volili Modrijana v Tolminu, ne pa Klavžarja, s katerim klerikalni volilni mozeje niso bili zadovoljni. Ali zadnji hip so držali pri sebi tako trdo svoje volilne mozeje, da se ganiti nihče ni smel, in tem volilnim mozejem so politikoni v posvečenih suknhah sami izpolnili volilne listke z imenom Klavžarjevim. Volilni mož ni imel drugega posla nego ta, da je bil prisoten ter je storil to, kar je ukazal g. nunc, ki mu je pretil s hudičem in večnim pogubljenjem, ako bi se predrznil le količkaj vstavljati se mu. Taka je bila prosta volja volilnih mož klerikalne stranke v Tolminu. Politikujoča duhovščina, dasi je bila sama proti Klavžarju, ga je izvolila na komando iz Gorice po onih volilnih mozeih, ki so bili njeno slepo

orodje. Tako je, g. Grča! Volilci Klavžarjevi niso razsodili nič.

Pa še nekaj! Braniti sleparja, se pravi hvaliti njegovo nepošteno dejanje. To je delal katoliški župnik Grča. In glejte! nikdo se temu ni čudil! O prof. Berbuču je še marsikdo rekel: Kako vendar more on kot c. kr. profesor zagovarjati Klavžarja ter ga imenovati celo prijatelja? Kako se to strinja s poklicem vzgojitelja mladine? Ali o Grči pa na tako stran nihče ni vprašal, kako se strinja s poklicem katoliškega duhovnika, braniti sleparja, marveč prav nič čudno se ni zdelo občinstvu, da katoliški župnik brani sleparja. Glejte! Ta ko nizko je že padel ugled katoliškega duhovnika med nami. No, sodé po tem, kar počenjajo, se ne more temu nikdo več čuditi!

Podpora države Gorici. — Ker država ob raznih potrebah podpira razna deželna mesta, se je obrnil mestni zastop na vlado, naj se opomni v l. 1902. tudi Gorice. Naše mesto bo imelo ob prihodu druge železnice velikih novih izdatkov; treba bo nove dovozne poti na kolodvor in odkupiti v to razne hiše, kar mora podpirati tudi država. — Ni kaj reči, ta sklep je pameten!

Vsiljevanje „Prim. Lista“. — Ta umazan in lažnjiv list vsiljujejo na vse mogoče in nemogoče načine v vsako hišo. V goriski okolici je nekdo naročen na „Slov. Narod“. Kadar izide „Prim. List“, pa ga dobi priloženega „Narodu“. Ta propaganda za ta lažnjiv list se mora vršiti torej na dotični poti. — Mi svetujemo prizadetemu, da si tako igro odločno prepove na postnem uradu, in ako bi to ne obveljalo, naj se pritoži v Trst, ker poštni uradi nimajo naloge, delati klerikalno politiko. Proti klerikalni nesramnosti moramo nastopati najodločneje in najbrezobzirneje, ker drugače se je ne iznebimo.

Goriški „Slomskarji“ v Ljubljani. — Te dni je imela „Slomska zveza“ nekak shod v Ljubljani. Na ta shod je slo tudi nekaj goriskih „Slomskarjev“. V imenu goriskih katoliških učiteljic (Kaj imamo tudi nekatoliške učiteljice? To je že ostudno, kako zlorablja ime „katoliški“ ter ga izgovarjajo po nepotrebi za vsako drugo besedo!) je pozdravila udeležnika g. čna Holzinger, v imenu goriske podružnice je govoril Cenčič, oglašil se je pa tudi pri takih prilikah neizogibni solkanski kapelan Dermastia. Tudi škof jih je prišel žegnat. Dr. Šustersič je pozdravil značajno učiteljstvo. Prav on je poklican, pozdravljat „značajje“! — Baje so se imeli na sploh prav dobro. Pili so in jedli po „katoliško“, nekateri so bili celo „ginjeni“ pod geslom: Vse za vero, dom, cesarja! In ko je slavije priklopelo do vrkunca, pa so klicali „živio“ papežu, in „katoliški“ od glave do pete so se razšli na vse vetrove. Poredneži se vprašujejo: Bog ve, če bodo kaj koristili Cenčiču tisti žegni, katere je dobil v Ljubljani?!

Veliko je naprednih poslancev? — Klerikalci so kričali, da imamo mi 2 poslanca, oni pa 7. Za izbacjenje Klavžarja je glasovalo 5 slovenskih poslancev, za verifikacijo le 3, to je Grča, Berbuč in Klančič (Gregorčič je bil zunaj). Na to piše „Gorica“, da so Lahi glasovali z naprednjaki proti izvolitvi Klavžarjevi. Torej je bilo navzočih 5 naprednih poslancev. To je povsem logično po pisavi „Gorice“. Tako postavlja sama sebe na laž, ko je pisala, da so naprednjaki le 3. — Je pač tako: kdor laže, temu se rado pripeti, da se zagovori ter nehoté pove resnico. Laž ima kratke noge, se hitro spodtakne.

„Friuli Orientale“, goriski dnevnik, je prenehal izhajati. — Poskušal je srečo pod raznimi gospodarji, menjal je barvo, ali vse zaman, ni se mogel obdržati. — Zdi se pa, da bo izhajal nov list zopet v drugih rokah. Tiskar Skert je dobil denarnega družabnika, ki si s svojim denarjem privoščiti to veselje, da bo kalil vodo svojim osebnim nasprotnikom. Ko se poleže jeza, zapre možjček — in novi list leže v grob, kakor „F. O.“

Dobrodela večera v goriskem gledišču v korist mestnim ubožcem sta dala dohodka 2654 K 42 v. — Udeleženci so bili večinoma tujci, pa tudi več slovenskih rodbin.

Bralno in pevsko društvo „Ladja“ v Devinu je imelo, kakor smo naznanili, svoj letni občni zbor. Izid volitve se glasi: predsednik Jos. Sorč, nadučitelj; podpredsednik Miroslav Ples, zupan; tajnik Ivan Pecikar, blagajnik Miroslav Colja; kužničar Ferdinand Herkov; odbornika sta še Ivan Sardoč in Jos. Pahor.

Pozdravljamo novi odbor toliko važnega društva ob sinji Adrijji, prepričani, da odbor šteje mozeje, ki umejo svojo nalogo ter bodo stali nevstrašeni na braniku za naše svete pravice v Devinu, po katerem od dne do dne požrešneje stega svoje krepelje vedno zemlje lačni tujec. Z združenimi močmi naprej!

Zgubil se je domač pes-čuvaj, voljeje dlake, pol metra visok. Okoli vrata in života ima navaden pas. Kdor ga je ujel, naj ga privede v ulico Alvarez št. 21., oziroma naj se oglaš v našem upravnistvu.

Zahvala. — Podpisani odbor društva „Otroški vrt“ se najiskreneje zahvaljuje vsem, ki so za božičnice otroškega vrta blagodušno darovali za srečkanje, obdarovanje otrok in kinčanje drevesca. Zahvaljuje se tvrdkam: Kopač, Kustrin, Zornik, Koren, Likar, Poveraj, Konjedic in Zajec, Draščik Karol, Krojaška zadruga, Potatzy, Baumann, Oblaschiack, Delkin, Gasser, Musina v Gorici in Mizarski zadrugi ter gospodom in gospem Ivanu Doljak, pl. Mihaelu Batišič, Ursulini Kralj, Golob Alojziji, Fornazarič Mariji, Adeli Mozetič, Antonu Mozetič, Alojziju Mozetič, Ant. Raunik, Jožefu Komel, Katarini Humar, Rih. de Stabile, kakor tudi drugim neimеноvanim darovalcem za vse obilne darove.

Društvo se tudi najtopleje zahvaljuje g. Jožefu Srebrnič za požrtvovalni trud pri prireditvi božičnice, proseče ga, naj mu i nadalje ostane naklonjen, vsem sodrušnicam in sodrušnikom, slavni „Čitalnici“ za oder, kakor sploh občinstvu, ki se je tako mnogogostevilo udeležilo veselice ter tako pripomoglo do res sijajnega gmotnega vspaha. Bog bodi vsem plačnik!

V Solkanu, 30. decembra 1901.

Odbor.

Razgled po svetu.

Deželni zbori so že odgodeni po večini, drugodi se odgodijo v kratkem. Bavili so se večinoma le s proračuni in provizoriji.

V štajerski deželni zbor slovenskih poslancev ni bilo. Torej se abstinenca nadaljuje.

Kranjski deželni zbor. — Dne 30. pr. m. je imel dve seji. V prvi so sprejeli predlog o začasnem pobiranju deželnih priklad. Dr. Zlindra je preskrbel tu za velikanski škandal. Zaganjal se je v deželni odbor, da dela večina v njem pristransko, da njegova stranka nima zat. anja v deželni odbor, napadal dr. Tavčarja ter mu očital brezsrmen cinizem, češ, da kot deželni odbornik je plačan s katoliškim denarjem, ali je agitiral pred volitvami s parolo: Liberalcem groš, klerikalcem knof! Tu pa je nastal vihar, in dr. Zlindro so osteli prav posteno z auflji, sleparji, z ožlindranimi rokami itd. Dr. Tavčar mu je rekel med drugim: Vi imate čast v škornjih, v rokah pa Zlindro. Deželni odbor je branil sam deželni glavlar Detela, ki je klerikalec, in sicer prav energično proti Šustersiču. Da je bil haló v zbornici vetji, je bilo na galeriji nekaj očividno najetih klerikalcev, ki so pritrjevali Zlindri. Vzbornici je bil navzoč tudi škof, ki pa je pobegnil, ko je začel škandal...

Kakor se vidi, se čuti dr. Zlindra v kranjskem dež. zboru „doma“, drugače kakor na Dunaju, ter bo izlival svojo jezo nad naprednjaki, krit za hrbti klerikalnih poslancev ter odobran od najete galerije. To bo „dila“. Ako je pričel že v prvi seji, je gotovo, da bo nadaljeval. No, godila se mu bo slaba, kakor se je pokazalo takoj v prvi seji, ko so ga posteno osteli. Tako ali pa se drugače ga bodo tudi v prihodnje. Drugega pač ne zasluži. — Doselej je bil kranjski deželni zbor jako delaven in miren, sedaj pa hoče razsajati po njem dr. Šustersič, metaje okoli z „ljudstvom“, kakor svinja z mehóm. Namesto mirnega dela se obetajo škandali pod geslom: Vse za vero, dom, cesarja! Treba bo pač misliti na to, da se mu jezik zaveže enkrat za vselej!

Bazno. — Cesar je ustavil kazensko postopanje proti tovarnarju Löwenfeldu, ki je v dvoboju ustrelil nekega poročnika, zapeljivca svoje žene.

Podporno društvo za slovensko visokošolce v Pragi so osnovali nekateri tamkašnji češki in slovenski rodoljubi. Okle se glasi: V sedanjem času, ko so mali narodi prisiljeni vzprejemati boj za pravice, da za življenje svoje, ne da bi sili iskali tega boja, temveč jim je usiljen, — potrjujejo slovenski narod krepke generacije, močne v narodni zavednosti, silne v duševnem delu in jeklenega značaja. Morda je celo bolj potrebuje nego druga slovanska plemena, ker ga ovirata v stremljenju za duševni in narodni razvitki dva velika naroda; bolj je potrebuje tudi zato, ker nima prilike, da bi svojo mladino lahko vzgajal na svojih visokih solah; ko mu niti ni dovoljeno, da bi mogel na ljudskih in srednjih solah izobražati svo mlado generacijo v slovenskih solah. Bomo na Kranjskem je dokaj skromno preskrbljeno za srednje in ljudsko solstvo slovensko, tako skromno, da to nikakor ne zadošča. Povsodi drugod, na Štajerskem, Primorskem in Goriskem in zlasti na Koroškem, kjer imajo Slovenci samo dve čisto slovenski ljudski soli, so razmere grozne. In tako mnogokje izginja narodni čut in narodna zavest, celim pokrajinam grozi nevarnost, da se raznarodajo. —

Visoke sole, katere obiskuje slovenska mladina v Gradci in na Dunaji, so nemške in njih duh je neprijazen, znanstvene njih težnje kali zavest, da veje tu sovraštvo do slovenskih narodov. Le malo število slovenskega dijaštva more študirati na slovenskih visokih solah, dasi je treba, da slovenska mladina v letih, ko je najbolj pristopna zunanjim vtiskom, ko se skoraj brez izjeme stavi temelj vsega nadaljnega življenja, živi v čisto slovanskem ovzdušju. (Konec pride.)

Kormin-Nabrežina in obratno.

Kraji nad Trstom in pod Korminom kažejo z veze te proge z onimi od Nabrežine naprej in v Italiji.

Meš. 1018	Naglič 1002	Oseb. 1008	Oseb. 1014	Oseb. 1016	Oseb. 1010	Naglič 1006	Naglič 1004	Meš. 1012				Meš. 1011	Naglič 1003	Oseb. 1005	Naglič 1007	Meš. 1017	Oseb. 1009	Naglič 1001	Oseb. 1015	
L. II. III. razred										L. II. III. razred										
—	8-25	1-—	—	—	8-40	—	8-15	—	odh.	Dunaj	doh.	8-50	—	—	7-07	6-45	4-—	9-15	—	
—	8-—	—	—	—	9-25	—	8-—	—	doh.	Budapest	odh.	9-30	—	—	6-32	—	—	9-53	—	
—	8-57	9-42	—	—	4-51	—	8-34	—	doh.	Nabrežina	odh.	8-32	—	—	10-51	7-05	7-15	8-50	—	
—	9-40	9-40	—	—	7-50	—	12-54	—	odh.	Zagreb	doh.	4-20	—	—	7-48	—	7-24	7-24	—	
—	5-30	5-30	—	—	—	—	5-—	—	doh.	Reka	doh.	11-48	—	—	—	—	12-17	12-17	—	
6-20	8-25	9-—	12-30	—	4-35	5-30	8-15	11-20	odh.	Trst	doh.	7-33	8-45	10-40	11-20	5-35	7-45	8-30	10-16	
—	—	9-16	12-45	—	4-50	—	—	11-40	8	Miramar	10	7-17	—	—	11-07	5-23	7-31	—	—	
6-38	—	9-21	12-50	—	4-55	—	—	11-47	9	Grljan	9	7-12	—	—	11-04	5-20	7-27	8-17	10-02	
6-54	8-52	9-40	—	—	5-12	—	8-39	12-13	doh.	Nabrežina	17	6-53	8-16	—	10-47	5-06	7-10	8-01	—	
7-06	9-11	10-02	—	—	5-26	—	9-02	12-33	odh.	Nabrežina	50	6-37	8-07	—	10-42	4-31	6-49	7-56	—	
—	—	10-08	1-06	—	5-32	—	—	—	3	Bivij-Devin	47	6-27	—	10-15	10-35	—	6-42	—	9-47	
7-23	—	10-17	1-14	—	5-40	—	—	12-54	8	Devin	43	6-13	—	10-23	10-08	—	4-09	6-28	9-36	
7-39	9-33	10-30	1-25	—	5-51	6-17	9-22	1-12	doh.	Tržič	35	5-53	7-41	9-54	10-08	—	3-49	6-08	7-30	9-21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	(Monfalcone)	35	—	—	—	—	—	—	—	—	
7-47	9-34	10-31	1-27	—	5-53	6-23	9-24	1-14	odh.	Ronki	30	5-50	7-40	9-49	10-06	3-47	6-06	7-29	9-10	
7-57	9-43	10-39	1-35	—	6-01	6-30	9-31	1-24	20	Zagrad	25	5-38	7-34	9-43	10-—	3-35	6-—	7-22	9-04	
8-11	9-52	10-51	1-44	—	6-11	6-38	9-40	1-39	25	Gradisce-Zdrav.	23	5-25	7-26	9-27	9-51	3-24	5-50	7-14	8-55	
8-18	—	10-57	1-49	—	6-17	—	9-44	1-48	23	Rubije-Sovodnje	18	5-17	7-21	9-27	9-44	3-15	5-43	—	8-48	
8-31	—	11-07	1-57	—	6-25	—	9-52	2-02	32	Gorica	12	5-06	7-14	9-25	9-35	3-04	5-34	—	8-39	
8-46	10-08	11-18	2-06	—	6-34	6-56	10-—	2-18	doh.	Muša p.	7	4-54	7-05	9-18	9-25	2-50	5-24	6-57	8-29	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	38	Kormin	43	4-24	6-52	9-04	8-38	—	5-02	6-42	8-18	
—	10-12	11-28	2-16	—	6-43	7-—	10-05	2-33	odh.	Kormin	43	4-14	—	—	8-31	—	4-55	—	8-11	
—	—	11-35	2-23	—	6-50	—	10-20	2-42	doh.	Vider	50	4-—	6-35	8-50	8-20	—	4-45	6-26	8-—	
—	10-25	11-46	2-32	—	6-59	7-14	—	2-55	odh.	Benetke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Verona P. V.	—	10-25	4-45	—	—	—	10-35	2-10	—	
—	3-10	6-16	—	—	11-05	—	8-57	—	—	Milan	—	4-55	2-21	—	—	—	5-35	11-30	—	
—	4-16	10-20	—	—	2-—	—	11-02	—	—	Genova	—	1-05	11-25	—	—	—	—	7-35	—	
—	7-35	—	—	—	6-15	—	2-25	—	—	Bolonja	—	8-15	6-40	—	—	—	—	2-44	—	
—	11-55	—	—	—	10-10	—	6-52	—	—	Firence	—	6-30	2-05	—	—	—	4-50	10-35	—	
—	5-59	—	—	—	2-05	—	2-30	—	—	Rim	—	3-00	9-—	—	—	—	10-50	6-10	—	
—	10-45	—	—	—	6-34	—	6-03	—	—	Napoli	—	9-30	2-30	—	—	—	9-40	11-10	—	
—	6-40	—	—	—	1-10	—	11-25	—	—	Brindisi	—	—	5-15	—	—	—	11-05	6-—	—	
—	10-45	—	—	—	11-30	—	7-—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6-10	5-33	—	
—	10-59	—	—	—	9-48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Ponočni čas od 6- zvečer do 5-59 zjutraj je naznačen s pokončnimi črtami poleg minut. — Pušice kažejo, kakó treba čitati, namreč na levi od zgoraj doli, na desni pa od zdolaj gori.

C. kr. privil.

civilni, vojaški in uradniški krojač in trgovec

M. POVERAJ V GORICI

na Travniku št. 5.

Naznanjam častitim gospodom odjemalcem in damam, da sem se preselil s svojo krojačnico in trgovino iz prejšnjih prostorov na Travniku št. 22 v goroznačene prostore na Travniku št. 5. P. n. občinstvu priporočam svojo izborno zalogo vsakovrstnega blaga iz avstrijskih in inozemskih tovarn ter gotovih oblek, sobne in dežne plašče, vsakovrstno možko perilo, srajce Jäger, spodnje hlače ter nogovice, oficirske in uradniške priprave, sploh vse, kar je treba paradnim oblekam za vsaki stan. Izdeluje se haveloke, sako, pelegrine in finije obleke za gospe po najnovjši modi. Blago se prodaja na meter tako po ceni, da je z menoj nemogoča vsaka konkurenca. Edina prodaja finih dežnikov iz tovarne odlikovane z zlato svetinjo na pariški razstavi. Vstrežem vsakemu naročilu in po vsaki modi.

Milijon dam uporablja „FEEOLIN“.

Vprašajte Svojega zdravnika, če ni »Feolin« najboljšo lepšalno sredstvo za kožo, lasje in zobe! Najnečistejši obraz in najrjese roke dobijo hitro aristokratsko finost in obliko z uporabo »Feolina«. »Feolin« je iz 42. najplemenitejših in najsvežjih zeljst sestavljeno angleško milo. Mi jamčimo, da izginijo dalje po uporabi »Feolina« brez sledu gube in črte na obrazu, zajedce, mozoli, rdečica nosu itd. »Feolin« je najboljšo čistilno, negovalno in lepšalno sredstvo za lasje, zabranjuje izpadanje las, plešo in boleznj glave. »Feolin« je tudi najnaravnejše in najboljše čistilno sredstvo za zobe. Kdor redno rabi »Feolin« mesto mila, ostane mlad in lep. Zavežemo se, denar takoj vrniti, če bi ne bil kdo s »Feolinom« popolnoma zadovoljen. Cena komadu K 1.—, 3 komadom K 2-50, 6 komadom K 4.—, 12 komadom K 7.—. Poština pri 1 komadu 20 vin., od 3 komadov navzgor 60 vin. Povzete 60 vin. več. Razpošilja glavna zaloga M. Felth, Dunaj, VII., Mariahilferstrasse 38, 1

Švicarska urarska obrt.

Samo 16 K.

Naznanjame vsem veščakom-častnikom, poštnim, železniškim in redarskim uradnikom kakor tudi vsakomur ki rabi dobro ure, da smo oprežili edine razprodajo novoznajdene originalne genfske 14-karatne remont. ure zlatega-elektro-plaque, »sastav glas-hülte«. Te ure imajo protimagnetične preciziski urni stroj, so najnatannejše regulirane in preskušene in dajamo za vsako uro 3-letno pisarno jamstvo. Okrov, ki je sestavljen od treh odskočnih pokrovcov, je moderno in krasno izdelan ter napravljen iz novo iznajdene ameriksanske goldinske kovine ter prekrit s 14-karat zlatom, tako, da je podoben čistemu zlatu, in veščaki jo ne morejo razločevati od prave ure, ki velja 200 kron. Edina ura na svetu, katera ne zgubi nikoli zlatega lica. Sprejeli smo v 6. mesecih 10.000 dodatnih naročb in okoli 3000 pohvalnih pismen. Cena uri za gospe ali dame le 16 kron poština in colnina prosta. Vsaki uri je brezplačno pridejan možniček od usnja. Krasne in moderne verižice od zlatega plauge za gospe ali dame (tudi ovratnice) po 3- 5- in 8- K. Ako ura ne ugaja, se sprejme nazaj vsled česar se nima nobenega rizika. Razpošiljanje po poštnem povzetju ali predplačilu. Naročbe je pošiljati na Razpošiljanje ur »Chronos Basel« (Švica). Za pisma v Švico je stavili znamko za 25 stol., na dopisnice 10 stol.

Trgovina modnega blaga!

J. ZORNIK GORICA

Bea iz kožehovna od 95 kr. dalje

Volnene zimsko šerpe . . . 85

ruče . . . 65

Bluze za zimo . . . 140

Životalke (modarce) . . . 85

Srajce za gospe . . . 55

Kravate . . . 15

Dežnike . . . 95

J. ZORNIK GORICA

Za vsakega važni! Na pol zastoni!

Pozor!

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar

v Gorici na Kornu št. 3.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Dobre ure in po ceni!

s 3-letnim pisarnim jamstvom razpošilja na zasebnike

Hanns Konrad,

tovarna ur ter izvoz zlatnine Most (Česko).

Dobra ura Rem. iz niklja fl. 3-75; srebrna ura Rem. fl. 5-80; srebrna verižica fl. 1-20, budilnik iz niklja fl. 1-95.

Tvrška je o dlukovana s c. kr. orlom; ima zlate in srebrne svetinje iz razstav ter tisoče prizmalnih pismen. — Ili strovan cenik zastoni!

Žrebanje nepreklicno

16. januarja 1902.

Loterija za gorka zatočišča

glavni dobitnik 60.000 kron v vrednosti.

Srečke à 1 krono

priporočajo: **G. Gentili, V. A. Jona, Michelstädter & Comp. in A. Pincherle v Gorici.**

Prva slovenska trgovina z železjem v Gorici

Konjedic & Zajec

(prej G. Darbo)

pred nadškofijo št. 5. Podružnica konec Raštela št. 2.

Zaloga v ulici Morelli št. 12, v Gosposki ulici št. 7. v posejilnični hiši.

Priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo najboljšega štajerskega železa, železne, cinkaste, pocinjene in medene ploščevine, orodja za razne obrti in pohišnega, štedilna ognjišča, peči, cevi in predpečnike, nagrobne križe.

Vsakovrstne okove za pohištvo in stavbe. Prevzemata vse naročbe za vsakovratne stavbe in druga podjetja.

Glavna zaloga za Gorico in okolico izdelkov c. kr. privilegovanih livarn.

Pripoznano najboljših patentovanih kotlov gosp. **Mussbaum-a** v Ajdovščini po tovarniških cenah.

Edina zaloga najboljšega koroškega **Acalon in Brescian-jekla.**

Zaloga **Portland in Roman-Cementa, kmetijskih strojev** iz prvih tovarn. Kupujeta staro železje in kovine po najvišji dnevni ceni.

„Krojaška zadruga“

vpisana zadruga z omejeno zavezo v Gorici.

Gosposka ulica št. 7.

Velika zaloga manufakturnega blaga.

Priporoča cenj. odjemalcem svoje v obširni izbiri dospelo novo sveže blagó za jesensko in zimsko dobo, za ženske in možke; vsakovrstna sukna, kot: **Loden, Cheviot, Kammgarn** i. dr.

Krasna izbira volneniu, forštajnov (porhet), »Lawn Tennis« i. dr. za ženske obleke.

Priporoča izborno perilo, bombažasto in cvirnašo, katero prejema iz prvih slezkih tovarn; med temi ima tudi preproge, namizne prte, zavese, žepne rute, bombažaste in cvirnaše, blago za blazine, plahte, kovtre, žamet in pliš v vseh barvah; prtenino, ogrinalke itd. Lepo perilo za možke in sicer: srajce, ovratnike, zapestnice, prsnike, ovratnice, nogovice, Jäger-srajce, za hribolazce itd. itd.

Vse po najnižjih in zadnjih cenah brez pogajanja.

Na željo se pošlje tudi uzorce, poštine proste.

Priznanje iz kroga velesp. domačega ženstva.

Gg. **Žnideršič & Valenčič,**

II. Bistrica.

Ne dam mnogo na pretirovana časnikarska hvalisanja blaga, a vendar sem vsled Vašega inserata poskusila s testeninami Vaše tovarne, četudi skrajno nezaupljivo. Resnici na ljubo pa Vam moram izjaviti, da so Vaše testenine zares izborne ter presegajo po kakovosti druge enake izdelke. Nezaupljivost, katero se ima do testenin drugih tovarn, nikakor tedaj ne velja za Vaše izdelke.

S spoštovanjem **J. Črnagoj,** nadučiteljeva žena.

Ljubljana Barje, 28. nov. 1901.

Prošnja tvrško: Prosimo, pazite na naše prave testenine, ker se skuša druge izdelke za naše prodajati; slučajev in pritožb imamo obilo. — Naše testenine so vzlic neznačno višji ceni, cenejše kot druge, ker so kuhane dva do trikrat večje in se jih zaradi tega znatno manj od drugih potrebuje.